on, ja palume nüüd, et teie meie peäle armu heidate, meie tahame ka risti rahwaks saada, naagu Liiwi ja Lätti rahwas.“ — Linna wärawad tehti lahti, ja risti usu õpetajad hakasid rahwas risti usku õpetama. Aga rahu pidamise pandiks, wõtsid Saksad, kuida selle aea wiis oli, wanemate ja peälikude poead enesele pandiks kaasa. Röömuga läksid risti rahwas nüüd koeu, lootusega, et Eestlased oma sõna peaksid.

Aga se oli tühine lootus, sest ni pea kui olid äraläinud hakasid Eestlaesed jälle sõda walmistama. Ja pea hakas uus were walamine, mis jo ära tüdib laiemalt kirjutada ja kuulda. Peäle aasta oli suur were walamine ja sõda, pea tungisid Eestlaesed, ja nüüd mite ükskes Sakalaesed, waid ka, Sootagana, Ridala ja Saare maa rahwas, Liiwi ja Lätti maale, pea jälle risti rahwas Eestlaeste maa konnade sisse ja riisusid, tapsid ja põletasid, niida sõa wiis on. — Siis oli jälle paar kuud rahu, aga selle järel hakas ueste Saare maa rahwas, ja nendega hulk Ridali ja Harju maalt, tulid laewadega mere kaudu, Koiwa jõest ülese Kubesalu alla ja piirsid tema ümber ja niisamuti ka Siggiwalde linna ümber, mis mõega wennade jauks oli, teine pool Koiwa jõe, kolm wersta maad Kubesalust, jõest ülese minna. Kül nemad püüdsid iga wiisi linnad ärawõita, kipusid wallide peäle, tulega põletada, aga linna mehed sõdisid wapraste wasta, nenda et nemad mite wõimust ei saanud. Kül nemad

ohwerdasid ka oma ebajumalatele, aga ei aitanud, wiimaks wõtsid nõu, maa alt enesele teed kaebada, ja nenda linna poeda. Linna rahwas olid kohe, kui waenlased tulemas olid, sõnumed Rija saatnud. Piiskop Albert oli praegu Saksamaalt tagasi tulnud ja temaga uus Sakslaeste hulk, kes Maarja maal risti usu eest tahtsid sõdida. Röömuga kuulsid need ued tulijad sõnumed Koiwa jõe kaldalt ja hakasid Rijast kohe senna minema. Kubesalu ja Siggiwalde ligidal heitsid kahte liitu, teine wägi läks üle jõe Siggiwalde poole, teine Kubesalu alla. Homiku wara tungisid nemad koraga sõa kisaga tagant Eestlaeste peäle, kes waenlasi ei ootandgi. Lahing oli hirmus, nüüd tulid ka linnadest sõamehed wälja, et Eestlaesed ei saanud enam ohtu, sellepärast hakasid rahu paluma, ja lubasid ka risti usku wastu wõtta. Aga se oli jälle paljas tühi lubamine. Sel samal öösel läksid nemad oma laewade peäle, ja püüdsid salamahti jõest alla, koeu põgeneda. Kui ristirahwas seda nägid, hakasid mõlemilt poolt jõe kaldalt wibudega nende peäle laskma ja odadega nende peäle wiskama. Siiski olekssid nemad ehk peäsnud, sest et nemad laewadega jõe peäl rutumine edasi jõudsid, kui teised jõe kaldal jala ja hoostega. Aga ometegi nemad ei saanud koeu. Weel uus wägi oli Rijast tulemas, kes tahtis Kubesalu ja Siggiwalde minna, aga enne kui senna said, said jo kuulda, kuida loud olid, sellepärast läksid jõe suu poole, ja oli weel ni palju aega, et nemad said häda pärast Tooreida

Maa-rahwa Kasuline Kalender 1862, lk. 24